

## EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta propunere legislativă, ce modifică și completează legea audiovizualului nr. 504/2002, vizează introducerea campaniilor de educație pentru sănătate în grila de programe a serviciilor media audiovizuale. Acestea vor fi făcute sub forma unor spoturi medicale cu durata de minim 1 minut în fiecare oră. Scopul acestor spoturi medicale este de a asigura informațiile necesare pentru dobândirea unui stil de viață sănătos cât și a celor ce permit asigurarea optimă a măsurilor de prim ajutor.

Numărul persoanelor ce adoptă un stil de viață nesănătos, al celor ce consumă diverse substanțe sau alimente cu potențial toxic, al celor ce nu cunosc regulile elementare de igienă, a bolilor „mâinilor murdare” sau a celor cu transmisie sexuală, al celor ce nu știu sau nu intervin greșit atunci când se confruntă cu diverse accidente, de la cele sportive, rutiere mergând până la cele aviatice sau cutremure este în continuă creștere și se datorează adesea unei informări deficitare ce impune dezvoltarea programelor de educație pentru sănătate.

De aceea, această inițiativă legislativă urmărește crearea unui cadru informațional în sprijinul educației pentru sănătate și vine în completarea legii prin care am introdus orele de educație pentru sănătate în unitățile de învățământ.

Am luat în considerație și faptul că la ora actuală școala asigură doar 21.1% din informația solicitată de populație pe tematică medicală, față de cele 65% asigurate de sursele de informare radio-TV. În aceste condiții, difuzarea în fiecare oră de către serviciile media audiovideo a „minutului de sănătate”, sub forma spoturilor ce conțin informații medicale, are toate șansele să asigure campaniile de comunicare, informare și educare ce se referă la teme ce privesc sănătatea publică.

Concret, acest proiect de lege prevede:

*(1) Pentru promovarea educației pentru sănătate în rândul populației, serviciile media audiovizuale atribuie gratuit în grila de programe spațiul de emisie pentru difuzarea de spoturi medicale, atât a celor pentru dobândirea unui stil de viață sănătos precum și a celor ce permit asigurarea optimă a primului ajutor;*

*(2) Spațiul de emisie destinat spoturilor medicale, difuzate de serviciile media audiovizuale, este de minim un minut în fiecare oră;*

*(3) În aplicarea alin (1) și (2), Consiliul emite norme cu caracter obligatoriu, controlează respectarea prevederilor legale și ale normelor emise și sancționează încălcarea acestora;”*

**Comportamentele contrare unui mod de viață sănătos** sunt frecvente în România. De la cele legate de fumat, consumul de alcool, până la sexul precoce, neprotejat, cu parteneri multipli, sau comportamente alimentare nesănătoase până la cele ce țin de controalele medicale periodice, toate pot fi prevenite sau corectate dacă există măcar noțiuni minime de educație pentru sănătate. Vă reamintesc doar că o treime din femeile cu vârstă cuprinsă între 15 și 44 de ani și peste 50% din bărbați sunt fumători activi și că se observă clar tendința de creștere a incidenței acestui comportament, în special pe seama tinerilor, cea mai rapidă creștere fiind la tinerii de 18-19 ani, unde a ajuns la 27%.

Nu e de neglijat că în România consumul zilnic de alcool se întâlnește la un sfert din femei și la trei sferturi din bărbați, iar tinerii de adulți, în special femeii, consumă din ce în ce mai mult alcool. 56,3% dintre femeile cu vârsta sub 20 ani și 80,5% dintre bărbații de aceeași vârstă și-au început viața sexuală; 34% dintre femei și 86% dintre bărbați au declarat relații sexuale cu mai mult de un partener iar 62% dintre bărbații tineri declară că au avut relații sexuale cu mai mult de patru parteneri iar 27% au raportat chiar mai mult de zece parteneri. În plus 75% dintre femei și 69% dintre bărbați consideră foarte scăzut sau inexistent riscul infectării cu HIV iar adolescenții apreciază că infecțiile cu transmitere sexuală nu ar trebui să reprezinte un motiv de îngrijorare întrucât sunt foarte ușor curabile. Chiar dacă datele privind comportamentul alimentar sunt insuficiente, autoritățile sanitare estimează că peste 50% din populația României este supraponderală datorită comportamentului alimentar nesănătos și sedentarismului. Obezitatea reprezintă un important factor de risc pentru afecțiuni cardiovasculare, metabolice și osteoarticulare..

Fără niciun fel de educație și informare rămâne ca atitudinile și comportamentele părinților față de controalele medicale să reprezinte factorii determinanți ai efectuării screening-ului de rutină, incluzând screening-ul pentru cancerul de col uterin și sân. Nu e de mirare că doar 19% dintre femei au raportat că și-ar fi efectuat vreodată un test de screening pentru cancerul de col uterin și nici faptul că numai 39% dintre femeile de 15 - 44 de ani practică auto-palparea sânilor ca modalitate de screening a cancerului mamar.

**Consecințele negative sunt reflectate de locurile fruntașe ocupate de România în statisticile negative ale OMS:** locul 1 în Europa la bolnavii de hepatita B și C, locul 1 în Europa și 2 în lume la avorturi primitive, locul 1 în Europa la mortalitate cauzată de întreruperi de sarcină, locul 1 în lume la rata mortalității infantile, locul 1 în Europa și 3 la nivel mondial la bolnavii de tuberculoză, locul 1 în Europa la cancerul de col uterin, locul 4 ca rată a mortalității cauzate de afecțiunile hepatice, locul 1 în Europa la decese produse de accidente de circulație, locul 1 în lume la incidența bolilor cardio-vasculare, ultimul loc în Europa la donatori de organe ,ultimul loc în Europa la prevenirea gripei.

Aceleași consecințe negative sunt concretizate în date INS privind **principalele cauze de deces din România** ce sunt reprezentate de boli ale aparatului cardio-vascular (733,06 decese/100.000 locuitori), tumori (186,86 decese/100.000 locuitori), boli ale aparatului digestiv (69,25 decese/100.000 locuitori) și boli ale aparatului respirator (66,4 decese/100.000 locuitori). Majoritatea acestor tipuri de afecțiuni se corelează cu anumiți factori de risc comportamentali la nivelul populației precum fumat, regim alimentar bogat în grăsimi, sedentarism, obezitate sau relațiile sexuale neprotejate cu un număr mai mare de parteneri sexuali ce pot fi prevenite sau reduse prin adoptarea unui stil de viață sănătos.

Ele sunt pregnante în rândul tinerilor din grupa de vârstă **10 - 24 de ani la care principalele cauze de mortalitate** sunt reprezentate de accidente de automobil, de leziuni traumatice și toxice, inclusiv sinuciderea.

Având în vedere că toate aceste lucruri pot fi prevenite și corectate prin introducerea prevederilor acestei legi, ce nu presupune niciun efort bugetar dar care poate constitui chiar un motiv al reducerilor cheltuielilor cu tratamentul unor boli cronice și acute, vă rog să analizați argumentele prezentate și să adoptați această inițiativă legislativă.

Deputat Tudor Ciuhodaru

